

18.12.1990

Περίληψη της ομιλίας του κ. Κώστα Σημίτη

Το κύριο πρόβλημα της οικονομικής πολιτικής είναι το δημοσιονομικό έλλειμμα. Ο προϋπολογισμός, τον οποίο συζητούμε σήμερα, αποτελεί την απάντηση της κυβέρνησης στο κεντρικό πρόβλημα της οικονομικής πολιτικής. Είναι η απάντηση αυτή ικανοποιητική; Η διαπίστωση είναι απερίφραστα όχι.

Οι προβλέψεις του προϋπολογισμού έχουν βασισθεί σε υποθέσεις και εκτιμήσεις που δεν ευσταθούν. Για πρώτη ίσως φορά, είναι τόσο εμφανές από την αρχή του χρόνου ότι πολλά από τα μεγέθη στο σκέλος των εσόδων του προϋπολογισμού έχουν υπερεκτιμηθεί ώστε να αναμένεται με βεβαιότητα ότι στο τέλος του 1991 τα έσοδα που θα πραγματοποιηθούν θα είναι μακριά από τις σημερινές ελπίδες ή διαβεβαιώσεις της κυβέρνησης. Όσον αφορά τις δαπάνες η διαπίστωση είναι ότι δεν έχουν μειωθεί. Η ανάλυση επιβεβαιώνει ότι η κυβέρνηση απέτυχε να θέσει υπό έλεγχο τα ελλείμματα του δημόσιου τομέα, ότι δεν μπορεί να σχεδιάσει και να εφαρμόσει σωστά μία δημοσιονομική πολιτική.

Το αποτέλεσμα αυτής της πολιτικής είναι η σοβαρή επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της χώρας. Η οικονομία παρουσιάζει φαινόμενα στασιμότητας.

Το καίριο ερώτημα για τους πολίτες είναι : υπάρχει μία άλλη πολιτική. Η απάντηση είναι : υπάρχει. Το ΠΑΣΟΚ την εφάρμοσε τη διετία 1985-1987 και πέτυχε τη βελτίωση σχεδόν όλων των μακροοικονομικών μεγεθών. Ποιό ήταν και είναι το κεντρικό στοιχείο της επιτυχίας. Η ύπαρξη ενός προγράμματος σταθεροποίησης με εξειδικευμένους στόχους, με συναρτημένα μεταξύ τους μέτρα πολιτικής, με συντονισμένη δράση. Τέτοιο πρόγραμμα η κυβέρνηση δεν έχει παρουσιάσει. Ένα δεύτερο στοιχείο επιτυχίας είναι η χάραξη μίας πολιτικής σύμφωνα με τις νομοτέλειες της οικονομίας και όχι σύμφωνα με ιδεολογήματα ή πολιτικές σκοπιμότητες.

Αυτό γίνεται όλο και πιο δύσκολο. Η κυβέρνηση ανακάλυψε ως πρώτη αίτία των δυσκολιών της την σπάταλη διαχείριση του ΠΑΣΟΚ. Μετά διαπίστωσε ότι η εξήγηση αυτή δεν αρκεί. Ένα τρίτο στοιχείο ήταν και είναι η προσπάθεια επίτευξης συναίνεσης για την πολιτική και διαφάνειας της πολιτικής. Η πολιτική της κυβέρνησης είναι αδιαφανής και απρόβλεπτη. Η συναίνεση και ο διάλογος επιδιώχθηκε μόνο στα λόγια.

Η κυβέρνηση κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού του 1990 είχε δηλώσει δια στόματος του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας κ. Σουφλιά, ότι αντίθετα με τις προηγούμενες κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ ακολουθεί αναπτυξιακή και όχι μόνο σταθεροποιητική πολιτική. Στοιχεία αυτής της αναπτυξιακής πολιτικής δεν διαπιστώσαμε στον προϋπολογισμό. Οι δημόσιες επενδύσεις μένουν στάσιμες. Αλλά ακόμη χειρότερα. Οι προβλεπόμενες δαπάνες για την εκπαίδευση ανέρχονται σε 471.599 εκατ. δρχ. που αντιστοιχούν σε ποσοστό 6,8% του συνόλου του Γενικού Κρατικού Προϋπολογισμού. Το ποσοστό αυτό είναι το μικρότερο των τελευταίων δεκαετιών. Όμως μοχλός ανάπτυξης είναι η παιδεία. Μακροπρόθεσμα οι παραγωγικές δραστηριότητες της οικονομίας εξαρτώνται από την ποιότητα, το επίπεδο γνώσεων και το βαθμό εξειδίκευσης του ανθρώπινου δυναμικού που διαθέτει η χώρα. Στην κατεύθυνση αυτή η κυβέρνηση αδιαφόρησε τελείως.